

MAI VILÁG

Cluj—Kolozsvar 1928.

POLITIKAI NAPILAP

Vasárnap, október 7

Szerkesztőség és Helyettesi Hivatal
Str. Bob (volt Halmos) a.)
No. 2. Szerkesztőség dírtárán
hat óra után Str. Regina Ma-
ria (v. Deák Ferenc a.) No. 38
szám. — Telefon: Nappal 603,
este 194. — Előfizetési ár:
egész évre 900 lej, félévre 420
lej, negyedévre 220 lej és egy
hónapra 80 lej. Külföldre
szeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések tarifa szerint. —
Apróhirdetés egy sor 2 lej.

Kisebbségi statutum

Ugy látszik, a kisebbségi statutum terve, amelynek valóra válásában joggal voltunk mindannyian. Tamások, mégis csak testet fog ölteni. Mellekes, hogy belpolitikai vagy külpolitikai megfontolások vezették-e elsősorban a liberális kormányt, avagy mindkettő, fontos, hogy az ország legelhanyagoltabb problémája, a kisebbségi kérdés, kikerült abból a kátyúból, amelybe egyfelől a román pártok nemtörődömsége, másfelől a kisebbségi vezérelt erélytelensége és gondolatlansága jutott.

Három alapvető kérdés rendezése volna a statutum célja és tartalma. Az első és legfontosabb: a nemzeti hovatartozás régi és sötét vitájának eldöntése a kisebbségi álláspont javára. Talán legégetőbb sérelmünk, hogy az egymásra következő kormányok nem ismerik el a polgárnak azt a jogát, hogy saját maga és gyermekeit nemzeti hovatartozását meggyőződése szerint eldöntse. A hivatalos álláspont szerint a gyermek nem lehet magyar nemzetiségű, ha vallása például zsidó, vagy ha nevének hangzása romános vagy németes. Erőszakot tesznek a legelőkelőbb emberi jogon, az anyanyelv és a kultúra ősi jussán, amely minden embernek természetesen jogot ad rá, hogy maga határozzon gyermekeinek anyanyelvű és neveltetése fölött. Ha ez a problémát, amely ezer és ezer felejtet és gyermekeket keserít el, esztendőnk óta, megnyugtató módon rendezik, akkor elismerés és hódolat annak, aki ezt az eredményt okosság-gal és tapintatos komolysággal elérte.

A másik rendezésre kerülő kérdés az állampolgársági és a nyilvánossági jogok problémája. A nyilvánossági jogok kérdése szintén rendkívül fontos, mert a nem nyilvános iskolákba járó gyermekek hihetetlen megerőltetéseknek vannak alávetve s a vizsgátlójuk fejében milliókat fizetnek évente a kisebbségi szülők a gyermekeiket vizsgáztató állami tanároknak. Az állampolgárság megadása pedig véget vet tanítói karunk borzasztó nyomorának. A kisebbségi tanítók évek óta a legnagyobb nélkülözések közepette végzik hűs és önfeláldozó munkájukat s sokan már ott tartanak, hogy a legsúlyosabb anyagi küllés előtt állnak. Ennek az állapotnak vet véget a kisebbségi iskolák állampolgárságának megadása a kormány részéről. A békeszerződés kötelezi az államot arra, hogy a kisebbségi iskoláknak arányos részt juttasson az oktatási költségvetésből s ha nem is várható, hogy az állampolgárság összege már el fogja érni a teljes szükséglet mérvét, de minden jel szerint mégis igen nagy könnyítést fog számunkra hozni.

A harmadik kérdés a kisebbségi nyelvek használata a közigazgatásban és a bíróságok előtt. Minden polgár tudja, mit jelent számára ez az engedmény. Sokmillióra megy évente az az összeg, amelyet azért kell fizetnünk, hogy egyszerű beadványainkat román nyelvre fordíthassuk. A közigazga-

tási törvény lehetővé teszi, hogy a helyi önkormányzatok párhuzamos hivatalos nyelveként kisebbségi nyelvet vezessenek be ott, ahol a polgárok többsége kisebbségi nemzethez tartozik, de eddig ezzel a lehetőséggel nem éltek. A kisebbségi statutum ezen a ponton építi fel a nyelvhasználat jogának elismerését és azt széles körben is terjeszti, amennyiben az eddigi adatokból megállapítható.

Végeredményben a kisebbségi statutum elkészítése és elfogadása új kisebbségi politika inaugurálását jelent. Természetesen itt is áll, hogy sok függ a végrehajtástól. A végrehajtás pedig egyfelől a kormányon áll, másfelől azon, hogy a kisebbségi politika milyen ügyesen fogja tudni felhasználni a most megnyitott új lehetőségeket. Nyilvánvaló, hogy a kisebbségi vezérelt tevékenységi lehetőségei meglehetősen korlátozottak, mert hiszen a hatalom a kormányok kezében van és nem a kisebbségi politikusok kezében. Amde csak a tehetetlenség

menti magát azzal, hogy „semmi sem tehetünk.” Méltósággal, okossággal, realpolitikai ügyességgel végrehajtott elvi koncepciókkal az is igen sokat tehet, akiknek a kezében nincsenek bajonettek. Ha a kisebbségi statutum eleven életé fog válni, maradandó bizonyossága lesz ennek az állításnak, de egyben bizonyossága lesz annak is, hogy hivatalos politikánk nagyon is mögöttes ballag a rohanó időnek. Mindenesetre új éra kezdődik a kisebbségi statutummal, ha meglesz, nemcsak Bukarestben, hanem Kolozsvaron is.

HOLNAP LESZ AUSZTRIA NAGY NAPJA

Forradalmi megmozdulások előzik meg a vasárnapi felvonulásokat

Az egyik bécsi lap leszerelésre szőlította fel a köztársasági csapatokat -- Grácban a kommunisták tönkrelőttek egy utasokkal zsúfolt villamost

(Bécs, október 6. A Mai Világ tud.) Huszonegy óra leforgása alatt Ausztria jelentős változáson fog keresztül menni. Holnap, vasárnap délelőtt fél tízenkéntkor a Heimwehr és a szocialisták csapatai szembetalálkoznak a bécsúj helyi hadseregen és aztán kezdetét veszi az erők összemezése, amely — ismerve a bécsi fanatizmust — nem folyhat le vérontás nélkül. Erre a köztársaság vezetői is el vannak készülve.

Forradalmi hírek érkeznek az országból

Az ünnepségek színhelye a harcra való felkészülés jeleit mutatja. A köz-
szelben levő tornyokat gépfegyverekkel szerelték fel, a lakosság négy napra ellátta magát élelemmel, nagyrészt pedig még mindig vonatokon szállítják távoli vidékre. Ma délelőtt

Bécsúj helyi összes ükleteinek redőnyeit lebukták és kezdik nem is nyitnak a kereskedők.

A gyárakban is megállott a termelés. A bankokban is megállt az élet, mert a pénzügyi intézetek betétes-
vagyonaik biztosítása végett minden diszponibilis tőkét Sopronba utaltak át.

Az ausztriai diktatura kikiáltásának előestéjén

országsszerte forradalmi megmozdulásokat regisztrálnak.

Grácban a sztrájkoló központi vasutasok és a kommunisták gyűlésre indultak a város belsejébe. A tömegek közben az aramennő villamosokat feltartóztatták. Egy autót haladó

kommunista munkáscsoport az az egyik villamosra több lövést adott le.

Ugy, hogy az ablakok csörömpölve összetörték. Haláleset véletlen folytán

nem történt.

A rendőrség kivonult és gyűralakban körülfogva a lövődöző kommunistákat sikerült őket visszacsorítani. Az autót azonban egérutat nyertek és nyomtalanul eltűntek.

Letartóztatottak kommunistá vezetőket

Badenben a hatóságok régi bűn-
kért most léptetnek életbe szankciókat, hogy ezzel is példát statuáljanak a forradalmi hangulat közepette. Az ottani kommunisták még szeptember 30-án gyűlést tartottak, amelyen megbeszéltek a bécsúj helyi felvonulással kapcsolatosan fogantatandó intézkedéseket. A gyűlésből kifolyólag a bíróság tegnap hat személyt letartóztatott és hazaárulás címén bűnvádi eljárást indított ellenük.

A letartóztatottakat ma délelőtt átkísérték az ügyességre. A letartóztatottak között van Kopelnig János párttitkár és Ziegler Alfréd, a kommunista párt központi bizottságának elnöke.

Egyes konkrét lapjelentések szerint vasárnap ki akarják kiáltani a diktatúrát. Az „Arbeiter Zeitung” a mai számában felhívást intéz a köztársasági csapatokhoz, hogy tegyék le a fegy-

vert. A lapot a hatóságok elkebezték.

Polgárháborúra készült fel a karkatalom

(Wiener Neustadt, október 6.) Bécs-
új helyi szembeállítás reggelre teljesen elnéptelenedett és az ostromállapot képét mutatja. Órákig újabb és újabb acélsisakos katonacsapatok érkeznek feltűzött bajonettekkel. Több üteg tűz-
zéség táborozik a város magasabb pontjain. Az összes utcák hemzsegnak a katonaságtól, akárcsak 1914-ben az általános mozgósítás alkalmával. Az esetleges összetűzések és véres harcok sebesülteinek befogadására az egészségügyi intézeteket, kórházakat, mentőállomást és segélyhelyeket újabb 300 ágygal kibővítették és 30 darab hordozható ágyat helyeztek készenlétbe.

Holnap reggel Bécsúj helyre érkezik Buresch dr. Alsóausztria tartományi főnöke, aki személyesen fogja irányítani a közbiztonsági intézkedéseket. A rendőrség csapatait bajonettekkel és manlicherekkel szerelték fel. Tegnap harcoszerű lövőgyakorlatokat végeztek a rendőrök. A manőveren éles töltényeket használtak. Az előkészületek azt mutatják, hogy a hatalmi közegek tényleges polgárháborúra készültek fel.

Őszi és téli

DIVATKÜLÖNLEGESSÉGEK,

kabát és ruhaanyagokban.

Garantált minőségű

„SIGHISOARA” SELYMEK

szolid árakban

GRÜN WALD & STEINER

NŐI DIVATKÜLÖNLEGESSÉGEK ÁRUHÁZÁBAN

CLUJ, PIATA UNIRII 12.

Ismét kölcsönt keres a város

Paukerow Leonárd dollár-kölcsön szerzésére kapott megbízást

(Cluj-Kolozsvár, okt. 6.) Kolozsvár városa, évek óta készül egy felmiliárd lejt kitevő külföldi kölcsön felvételére, amelyből a városi tanács városfejlesztési programját hajtanák végre.

Számos kedvező kölcsönajánlatot kapott Kolozsvár városa, de a lejlabilis állása miatt nem mert a tanács a kockázatos valuta kölcsön felvételébe belemenni.

Igen kedvező ajánlatot tett egy newyorki bankkonzorcium is, de ez az ajánlat tárgyalattá vált, miután úgy szólt, hogy csak a stabilizáció után folyósítható a kölcsön összege.

A városi tanács időközben érdeklődött a belügyminisztériumban, hogy fogadják egy külföldi kölcsön felvételének a tervét a lej jelenlegi állása mellett. Miután a belügyminisztérium részéről ez ügyben nem merült fel akadály, a városi tanács elhatározta, hogy nem várja be a lejstabilizációt és már most a még labilis lej állás mellett is megkötötte a kölcsönt.

Legalább is arra val az 1955-1928 számú tanácsi határozat, mely szerint a tanács elfogadja Leonard Paukerow kolozsvári újságíró és S. Gorea ajánlatát, akik vállalkoztak arra, hogy Kolozsvár számára külföldi kölcsönt szereznek.

A tanács megbízást adott Leonard Paukerownak és S. Goreának, hogy két-hárommillió dollárt kitevő kölcsönt szerezzenek a város részére kötvénycsúszás útján és fáradságuk honoráriumá gyanánt 2 százalékot fizet a kötvények névértéke után, amint a kölcsöntügylet első részlete lebonyolódik a felsőbb közigazgatási hatóságok engedélyével.

Még mindig nem fizetik ki a bánffyuhyadi rombolások kárait. Bukarestben késik a pénzek kiutalása

(Cluj-Kolozsvár, okt. 6. A Mai Világ tudósítójától.) A szomorú emlékü tavalyi decemberi rombolások kárait mindenütt likvidálta a kormány, egyedül a bánffyuhyadi, csucsai és kissebesi zsidó hitközségek templomkárai maradtak mai napig megtérítetlenül.

Ez ügyben számos intervenció történt a kultuskormányánál és legutóbb Păclășanu államtitkár kijelentette a károk kifizetését sürgető bizottságnak, hogy a likvidálás azért késik, mert a kolozsvári prefektus nem küldötte még be a kárfevételi jegyzőkönyveket és amint azok beérkeznek, a kultuszminisztérium rögtön kiutalja a cirka háromnegyed millió lejt kitevő kártérítést.

A kolozsvári prefektus mintegy négy héttel ezelőtt külön futárral sürgősen küldötte be a kultuszminisztériumnak a kártérítési jegyzőkönyvet, amelyek Păclășanu államtitkár által is verifikálva voltak.

Ennek ellenére a hitközségek a mai napig sem kapták meg a kártérítést és a hunyadi zsidó templom a rombolás utáni tizedik hónapban még mindig romokban hever, úgyhogy az őszi zsidó nagyünnepnek Bánffyuhyadi zsidósága egy magánházban volt kénytelen istentiszteletet tartani.

Dr. Jacobi Emil szenátor ez ügyben Bukarestbe utazott, hogy a kultuszminiszternél intervenáljon a kártérítés kifizetéséért.

HÖLGYEIM! Szencziócs ólcsó árban szerezhetik be a legújabb divatu kalapokat
»IDEAL« KALAPSZALON
 Cluj, Str. Regele Ferdinand 8. (volt Wesselényi-utca)

A jelekezeti iskoláknak október közepéig kell betérjeszteniük a minisztériumhoz tanulók névsorát

(Cluj-Kolozsvár, okt. 6.) A kolozsvári jelekezeti iskolákhoz megérkezett a közoktatásügyi minisztérium átirata, amely utasításokat tartalmaz az iskolafentartó egyházi hatóságok számára az idei iskola év teendőiről.

A többek között a jelekezeti iskolák október 15-ig kötelesek betérjeszteni a közoktatásügyi minisztériumba növendékeik névsorát és ezenkívül egy kimutatást is kell készíteniük,

amely a tanulók nemzetiségi és valószínű adatait tartalmazza.

A magántanulók beiratkozásának határidejét november elsejében állapítja meg a minisztérium és úgy a jelekezeti, mint az állami iskolák november 10-ig kötelesek bejelenteni a minisztériumnak a magántanulók listáját és felterjeszteni azoknak a kérelmét, akik összevont vizsgát akarnak tenni ebben az iskolaévben.

Maniu szerint a nemzeti párt rövidesen kormányra kerül

A jövőhéten fontos értekezletet tartanak Maniuk

(Cluj-Kolozsvár, október 6. A Mai Világ tudósítójától.) A nemzeti parasztpárt kolozsvári és kolozs megyei tagozata holnap, vasárnap Kolozsváron gyűlést rendez, amelyen a pártvezetőség b számol arról az értekezletről, amelyet pénteken tartottak meg Kolozsváron Maniu Gyula és Vaida-Voivod Sándor részvételével. A nemzeti parasztpárt vezetőinek pénteken Kolozsváron megtartott értekezletén fontos közlések történtek, melyek a belpolitikai helyzetre vonatkoztak.

Az elhangzott kijelentések szerint a nemzeti parasztpárt az ősz folyamán minden körülmények között kormányra kerül,

akár sikerül a liberális kormány kölcsönakciója, akár nem.

Nem tartják azonban azt sem kizártnak, hogy egy átmeneti kormányalakítás esetén Avarescuék is

bekerülnének az ideiglenes kormányba, viszont azt sem tartják lehetetlennek, hogy választási kormány alakul, amelyben minden párt helyet kapna.

Maniu közlései szerint a nemzeti parasztpárt megvan győződve arról, hogy akár átmeneti, akár választási kormány követné a liberális uralmat, a következő kormányban a nemzeti parasztpárt elemei kerülnének túlsúlyba.

A nemzeti parasztpárt információival ellentétben a Viitorul újból megcáfolta a kormány visszalépéséről szóló híreket, habár a Lupta már a megalakítandó Maniu kormány névsorát is közölte.

Maniu Gyula a kolozsvári értekezlet után Bukarestbe utazott, honnan jövő hét csütörtökjén visszatér Kolozsvárra, mikorra egybehihták az erdélyi pártszervezetek vezetőit egy igen fontos értekezletre.

Kémszervezetet leplezték le a Dnyeszter-nél

(Kisenev, okt. 6. A Mai Világ tudósítójától.) A beszarabiai állambiztonsági hatóságokhoz néhány héttel ezelőtt bizalmas természetű feljelentés érkezett, amely szerint Beszarabban, a Dnyeszter partján jól megorganizált kémszervezet működik, amelynek számai a fél országot behálózák. A hatóságok a legnagyobb titoktartás mellett folytatták a vizsgálatait és a tegnapi nap folyamán sikerült leleplezni az ország kárára dolgozó kémszervezetet. A leleplezések eredményeképpen különböző városokban és határmenti községekben letartóztattak huszonhárom orosz nőt és férfit, akiknél kompromittáló okmányokat és a román hadsereg állásáról készített statisztikai kimutatásokat találtak.

Az állambiztonsági hivatal által lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy a kémszervezet főmozgatója Nicolae Nedogon, a tighinai mezőgazdasági akadémiai titkára volt, akit a tegnap letartóztattak. A házkutatás alkalmával a titkár lakásának egy falba épített rejtékében számos okmányt találtak, amelyek eredetijét direkt a célra szerződöttetett kúrirok rendszeresen Oroszországba vitték. A futárok mondhatni naponként jöttek Nedogonhoz, akinek rendszeres instrukciókat hoztak és statisztikai kimutatásokat vittek át a határon.

A letartóztatott titkár vallomása alapján elindulva, a hatóságok letartóztattak egy Bulacowsky nevezetű egyént, a román flotta egyik mechanikusát, továbbá egy Culef nevű kémet, akikről megállapítást nyert, hogy hatalmas summák ellenében értékes információkat szállítottak Nedogonnak, az utóbbi időben a gyorsaság kedvéért már Nedogon megkerülésével direkt uton is küldtek Moszkvába és Odesszába információkat.

Az adatgyűjtésben a kémeknek segédkezett Dimitria Losow nevű orosz táncosnő is, akit azonban nem sikerült letartóztatni, mert megszökött a közelgő leleplezésnek és idejében átszökött a Dnyeszteren Oroszországba.

Az adatgyűjtőkön kívül letartóztattak még hat egyént, közöttük két orosz kereskedőt is, akik Románia és Oroszország között a futószolgálatot teljesítették. A kémszervezet leleplezése Beszarabban óriási feltűnést keltett és a nyomozás jelenlegi állásából ítélve, a hatóságok szencziócs letartóztatásokat fognak még eszközölni.

Peltzer újra legyőzték. Stettinből jelentik: A 800 méteres síkfutásban tegnap Laora (finn) újra győzött Peltzer felett 1 perc 55.4 mp idővel. A német Körnig a 100 méteres síkfutást 107 mp alatt nyerte meg.

VEGYEN 1x1 RUHÁT

vagy kabátot nálunk; amilyen biztos, hogy

2x2=4

époly biztos, hogy meg lesz elégedve

NEUMANN M.

CLUJ, FÖTÉR

ÁRBAN
ÉS MINŐSÉGBEN CSAK A
Moskovits-kalapszalón

vezet. Alakítások gyorsan és olcsón készülnek

CLUJ REG. FERDINAND 3
 A z u d v a r b a n

Ma dönt a tábla az Egyesült Közgazdasági Bank igazgatóinak kaució ellenében való szabadlábra helyezése felett

A dési törvényszék ugyanazok ma tárgyalja a Mercur igazgatóinak szabadlábra való helyezést kérelmét

(Cluj-Kolozsvár, okt. 6.) A kolozsvári törvényszék vádhatósága, mint ismeretes, e hét elején tárgyalta a csődbajártatott Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank letartóztatott igazgatóinak szabadlábra helyezési kérelmét. A törvényszék vádhatósága úgy döntött, hogy dr. Hirsch Gyula, dr. Semlyén Hugó és Blatt Ignácz igazgatókat felfüggesztve egymillió lej kaució ellenében

szabadlábra helyezi a bankbuktatás ügyének főtárgyalásáig.

A törvényszék vádhatósága határozatát Boca ügyész megfellebbezte és az igazgatók további fogva tartását kérte azzal az indoklással, hogy egyrészt szökésüktől lehetne tartani, másrészt pedig befolyásolhatnák a tanukat.

Boca ügyészrel egyidejűleg a letartóztatásban lévő bankigazgatók is megfellebbezték a vádhatóság határozatát és a kaució összegének leszállítását kérték.

A kolozsvári tábla vádhatósága ma a déli órákban kezdő tárgyalni az ügyet.

Az Egyesült Közgazdasági és Jelzálog bank bukásával kapcsolatosan a szamosújvári „Mercur” kereskedelmi bank igazgatóit is letartóztatták, kiknek kaució ellenében való szabadlábra helyezése felett ma dönt a vádhatóság.

Gróf Csekonic birtokának felosztását követelték a szerb dobrovoljácok

Háromszáztáru küldöttséget menesztettek az agrárreform miniszterhez és körülzárták a minisztériumot

(Belgrád, október 6.) Az agrárreform folytán gróf Csekonic debécskai birtokát hatszáz szerb frontharcos, úgynevezett dobrovoljác között felosztották.

A földosztás azonban időközben revízió alá került és a dobrovoljácoknak másutt adtak földet. A volt frontharcosok, kik rosszabb földeket kaptak,

elkeseredésükben háromszáz tagu küldöttséget menesztettek Popovics agrárreform miniszterhez, akitől azt követelték, hogy rögtön intézkedjék az ügyben.

A miniszter, miután meghallgatta a vezetők, kijelentette, hogy csak kedden, a szerb nemzeti ünnep befejeztével adhat választ.

Az elkeseredett dobrovoljácok erre

fenyegetőleg léptek fel és körülzárták a minisztérium épületét, kijelentvén, hogy mindaddig nem mozdulnak onnan, míg választ nem kapnak.

Popovics miniszter látván a helyzetet, egész nap benntartózkodott a minisztériumban, ahonnan csak este mert elmenni, mikor a dobrovoljácok egyrésze eltávozott vacsorázni.

Kereszturi Oltean Sándor egész vallomását megcáfolta dr. Radulescu, a nemzeti-parasztpárt titkára

Izgalmas körülmények között szembesítettek két ellentmondó tanút Heves összezapások a védelem és a vád között

(Cluj-Kolozsvár, okt. 6. A Mai Világ tudósítójától.) A hadbírószék ma délután tüzte ki Kereszturi-Oltean Sándor kétes vallomásának tisztázását. Ma reggelre megérkezett Olteanu, több tanút hozva magával, a Rozvány dr. és társai ellen felsorakoztatott súlyos vádak valódiságának bizonyítására. A mai tárgyalás első tanúja dr. Pop Joan, a nagyváradi ítéltábla elnöke. Dr. Lázár Aurél kérdésére elmondja, hogy Aradi a monarchiában a román kisebbség érdekében küzdött és az összes perekben részt vett, amelyek a mások érdekében folytak.

Az instrukció alapján járta a falvakat és soha sem tapasztalta, hogy szocialista, vagy kommunista lett volna. Humanistának találta.

Ezután dr. Silviu Dragomir, egyetemi tanár ugyancsak Aradi Viktor múltjáról és aktivitásáról beszélt. Dragomir, 1914-ben Budapesten ismerkedett meg. Aradi a romániai helyzet iránt érdeklődött. Engem érdekelt a nyugati hegységek története és ezért töltöttem információkat szereztem. A háború után többször járt nálam a lakóim és. Humanista és a cikkei, különösen a schizma pőről írt munkája nagy értéket jelent a romániségnek. Remélem, ezeket a cikkeket rendelkezésre állanak a hadbírószéknek. Lázár Aurél dr. és Dragomir dr. között hosszas vita folydék ki Jászai Oszkár szerepéről. Abban állapodnak meg, hogy ez a tudományos folyamat sokat használt a romániségnek.

A következő tanu dr. Oráclanu Andrei nagyváradi tanár, akinek kihallgatását azonban Kereszturi kihallgatása utánna halasztották, te-

kintve, hogy a „koronatanu” kihallgatása még mindég nem ért véget.

Ilie Dimítru vasúti fekező, Imre Péter vádlott tanúja arról beszél, hogy a vádlottat a rendőrségen látta megkötözve és elverve. A tanu az elnök kérdésére beismeri, hogy kommunista.

Ezután Kereszturi-Oltean Sándor a zavaros multu koronatanut hallgatják ki. Szónoki tenorban kijelenti a hadbírószéknek, hogy, előző

vallomását mindenben fenntartja. Kijelenti, hogy megdöbbenve értesült a kisebbségi lapokból, amelyek szerinte tendenciózusak, hogy dr. Radulescu a nemzeti parasztpárt propagandaosztályának központi titkára megcáfolta vallomását. Egyébként a „becsületlen” ejtett esorba miatt dr. Lázár Aurél és a többi védők ellenmegettette a bűnvádi feljelentést a nagyváradi ügyészségen. A kisebbségi sajtó ellen

irányított támadom után Pacala tábornok elnök figyelemre nemese a kisebbségi, de többségi lapokat is, hogy a vádlottnak megfelelően számoljanak be a tárgyalásokról.

Kereszturi ezután elmondja, hogy a közégi választások alkalmával Radulescu dr. Nagyváradon járt és vele, mint a váradi organizáció titkárával egyetemben tárgyalásokat folytatott egy Gramati Szabó nevű kommunista vezérrel, aki egy tíz pontból összeállított programot mutatott fel, amely többek között a falvak kommunizálását és hasonló államellenes elveket tartalmazott.

A védők kérésére szembesítik Radulescu dr.-t Kereszturival. Az új tanu kijelenti, hogy visszautasítja a nemzeti párt ellen felhozott összes vádakat és izgalmas szembesítés után Kereszturi teljes vallomását valótlannak deklarálja. A vádló „koronatanu” többször zavarba jön, hebeg, habog, mire Radulescu dr. kijelenti, hogy Kereszturi művelt ugyan, de erőltetve abszolút megbízhatatlan.

A szembesítés után Kereszturi kijelenti, hogy a nemzeti párt azért egyezett meg a kommunistákkal, mert ezáltal egy szélsőséges baloldali irányt akart venni. A kijelentés után eles haro fejlődik ki Kereszturi jelleme körül a vád- és a védelem között, amely lapunk zártakor még tart.

Násznyoszolya helyett temetőbe került vasárnap a szegény menyasszony, ki munkát keresni jött Kolozsvárra

(Cluj-Kolozsvár, október 6. Saját tud.) Tegnap a kolozsvári Vasut-uccában megrázó szerencsétlenség történt, amelynek áldozata egy fiatal parasztlány. Maria Dulca szamosfalvi illetőségű 18 éves parasztlánynak vasárnapra volt kitérve az esküvője, de miután földhözragadt szegény családból származott, az esküvői költségekre valók egyrészt napszámmal akarta megkeresni.

A fiatal menyasszony tegnap begyalogolt Szamosfalváról Kolozsvárra és felkereste a Vasut-uccában Feingold kereskedő feleségét, ahol néha napszámban dolgozott és munkát kért tőle. Tíz óra felé Feingoldné benézett a raktárba, ahol megdöbbenő látvány tárult elé.

Dulca Mária a földön feküdt hatalmas vértócsa közepette és orrán száján fülén ömlött belőle a vér.

A megrémült asszony rögtön a mentőket hívta, akik az eszméletlen állapotban levő lányt a kórházba szállították, ahol anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét, délután 5 órakor kiszorult.

A ház lakói semmi felvilágosítást nem tudnak adni a rejtélyes szerencsétlenség ügyében, amelynek áldozata Dulca Mária vasárnapra temetőbe került násznyoszolya helyett.

PAPP & FELSZEGI

Kolozsvár
legelőgásabb
uri divatruházában megérkeztek
az olasz Borsalino, angol és francia kalap
különlegességek, ugyintén a nyugati fővárosok férfidivat-
donságai, női és férfi keztyűkülönlegességek
nagy választékban kaphatók

FŐTÉR 14. (ERICA-CIPŐÁRUHÁZ MELLETT)

TÁBLAÜVEG

ÜVEGEZÉS
KÉPKERETEZÉS
LEGOLCSÓBBAN

FISCHER

ÜVEGÁRUHÁZ CLUJ

Hölgyeim! Tudják mi a legújabb divat?

Vásárolni az ujjonnan megnyílt
(Moskovits Rózaika vezetése alatt)

MIDINETTE

KALAPSZALONBAN

Cal. Reg. Ferd. (Wesselenyi-u.) 13. sz.
alatt, ahol a legújabb párisi és bécsi
modellek vannak raktáron. Tiszte-
lőknek árcsökkentés. Minden nálam vá-
sárolt kalapot ingyen formálok.
Szíves pártfogást kér.

„Midinette” kalapszalón

* LAPUNK BUDAPESTEN állan-
dóan olvasható a Park-szálloda ká-
véházában, VIII., Baross-tér 19.

Egy görögkatholikus papot és 13 gazdát elővezettek azért, mert Jedd messzebb van Vásárhelytől, mint Koronka

(Tg.-mures-M.-vásárhely, október 5.) Csütörtökön reggel Marosvásárhelyen egy különös menet okozott feltűnést. Elöl egy csendőr, mögötte egy tisztes kinézésű, ezüstös szakállú román pap haladt, majd tizenhárom háziszóttosbe öltözött székely gazda következett. A menetet egy csendőr zárta be.

— Mi az, mi történt, zendülés, népitélet, lázadás? — kérdezték egymástól az emberek. Majd megtelt érdeklődéssel az ügyesség folyosója, ahol a kérdések özöne áradt a karhatalmi uton elővezetett csoport felé.

— Mintegy husz nappal ezelőtt — mondja Matheiu Parthenik görögkatholikus lelkész — kijött Koronkára Békés Géza vásárhelyi mérnök, földet kínált megvételre. Én meg is állapodtam 10 holdban, mire a mérnök ur azt monddta, hogy legközelebb kijön és akkor perfektuáljuk az üzletet.

— A mérnök ur tíz előtt csakugyan meglátogatta a községet ismételtelen, most azonban már közvetlenül a felekkel, a koronkai kispapokkal tárgyalt s nem akart emlékezni a közöttünk történt megálapodásra. Én ekkor figyelmeztettem a történetekre s azt monddtam, hogy

ha van becsületszó, a föld az anyám, ellenkező esetben széze-gésnek kell minősítenem a dolgot.

— Ennyi történt mindössze! — mondja a főtisztelendő ur

— Ugy igaz! — bólongatnak a székely atyafiak. Magunk pedig tanács-talanul állunk szembe az előadással. Az ügyességi irodában aztán különös megvilágítást kap az eset. Megtudjuk, hogy a főtisztelendő urat és a fent ismertetett tizenhárom gazdát azért kellett csendőri asszisztenciával elővezetni, mert nem kapták meg idején a vizsgálati idézést.

Koronka község ugyanis 4 kilométernyire esik Marosvásárhelyhez, a törvényszék helyéhez. A postát azonban előbb a 6 kilométer távolságra eső Jedd községbe viszik el másodnaponként, ahonnan visszakézbessítik Koronkára. Ugy látszik a kézbesítésnél az időjárásnak is fontos szerep jut ki, így eshetett, hogy

a koronkaiaknak az idézést azért nem kézbesítették ki idején, mert esős, sáros napok jártak.

Jedd község körjegyzője, Bársan Artimie nem tartotta sürgősnek a bíró nevére címzett ügyességi „citatie” kikézbessítését s így a beidéztet felek meg sem jelenhettek a kihallgatáson. Ez csak ma tűnt ki, mikor Bertieiu főtisztelendő, mint a székely gazdák csoportja önérvetesen kelt ki, miről kellett őket csendőrkísérettel előállítani, mikor semmiféle főbenjáró büntetést nem követtek. Hiszen, ha történt is valami, ami bírósági tisztázásra szo-

rul, az nem lehet súlyosabb egyszerű becsületsértésnél. A koronkai székely gazdák ennél is csak tanuként szerepelhetnek

— Miért történt akkor az elővezetés? — kérdik. És a felelet rá adódik abban a bölcs postai beosztásban, mellyel a leveleket

először a 6 kilométer távolságra eső Jeddre viszik ki, hogy innen visszahozhassák a Vásárhelytől csak 4 kilométerre fekvő Koronkára.

Állítólag a jedit központi kormány-

A villamosság, a technika, a munka és — a bűn városa lett Berlin

Mozaik Európa New-Yorkjából a cipőpuccoló automatától a friedrichstrassei éjszakáig

(Berlin, okt. 6. A Mai Világ tudósítójától.) Fomorgó, erjedő, fejlődő, természetű város-óriás az egykori brandenburgi homokpuszták helyén. Az ifjú Berlin, az új birodalmi főváros, amelynek terjeszkedő polipcsápjai messze kinyulnak már a Luneburger Heide egykori sivatár mezőségére. És ott, ahol Mária Terézia katonái, a Hadik-buszárok bivakiroztak valamikor, — felméri a járóföldre még az „őreg Fritz” fővárosától, — ott ma már új városnegyedek nappali fényben uszó házai között, fölött, mellett száguld a Hochbahn.

Gross-Berlin! Neu-Berlin!

Munka! Munka! ez az ifjú, Nagy-Berlin jelszava. A kábitó uccai forgalomban, a tömött autóbuszok dübörgő rohanásában, mindenütt kihalhat-szik a német építőmunka kőműves kalapácsának kopácsoló ritmusa. Modern, friss, fiatal munka.

a fiatal Berlin csak most készül igazán karriert csinálni.

Modern az új Zeppelin Blau-gázmotorja, friss a villamosított Stadtbahn élénk szíve, új és egyszerű a steg-lézi, wilmerdorfi új negyedek architektúrája és bekötő berendezése. Modern a művészetben minden kompozíció, a filmgyárak, a filmek, a színházak, a színeszek, a darabok, a rendezők.

Modern ennek a nagyvárosnak minden ötlete, megmozdulása.

A németek pedig örülnek mindennek, minden vállalkozásra van pénz és a német munka minden eredményét nemzeti ünneppé avatják.

Az építési program egyik etapját most fejezték be. A kurfürstendammtól a Hohenzollerndammig egész Wilmerdorfi kiépült. A házak külseje hipermodern. Ósperui motívumok, hethita fragmentumok, aztékes lapos háztetők. Udvart lakás nincs. Tiltja az új építési rendelet. A Hausmeister-Wirtschaft pedig már régóta megszűnt. Kiki maga nyit ajtót a lakásból a kapun csemetének.

Ahol lakás van, ma már szükség van mozi-ra.

zohatalom. Bársan Artimie körjegyző ur intenciójára történik ez így, aki-nek bizonyos hivatali tekintélye kö-veteli, hogy két kilométerre elvigyék a koronkai leveleket, mielőtt azt a cím-zetteknek kikézbessítik. Így esik aztán, hogy a hivatalos idézések is megkés-nek s egy közbecsülésben álló papi embert és a legmódosabb gazdákat csendőrpuskák őrizetében kísérnek or-szágutakon, bármész népek sorfalai között, mintha utszói csavargók, vagy főbenjáró bűnösök lennének.

Ajánljuk ezt az esetet a postaigaz-gatóság figyelmébe

Fontos kelléke a modern kultúrának. Tavasszal nyílt meg az 1700 szemé-lyes Titania-Palast. Most meg 2000 néző számára építette az Ufa az Uni-versumot — a Lenin-Platzon.

„Tempo”, „Technik, die jeder brauch”. Műszaki lapok, naponta háromszor jelennek meg százezres példányszámokkal. Minden valamire való újság hetenkint legalább egyszer illusztrált technikai mellékletet ad.

A német ember sokat foglalkozik a technikával.

Automaták minden vonalon. A bé-lyegautomaták legújabbán már vissza is adnak a pénzből. Például bebohsz 10 pfennigot s ha 8 pfennigot bélye-get akarsz venni, az automata két-pfennigot pénzdarábot ad vissza. Könyv-, cigarettá-, gyufa-, újság-, cukor-automaták uton-utfélen. Leg-újabb

a fényképező automata,

a Potsdamerplatzen. Egy márkáért nyolc fényképet kap az ember, ha az automata elé áll és a kívánt pózban a gombot megnyomja. Néhány hét óta az anhalti pályaudvar szcenziója a villanyerőre berendezett cipőpuccoló-gép...

Mindent elektrifikálni! — Ez is egyik jelszava a nagy építőmunkának. A háztartásban villamos sparherden főz-nek, villanygép takarít, mos, vasal, mángorol, vikszel, villamossággal fű-tenek, villamossággal hűtenek; villa-mos hajszárító, hajszűtő és bodorító ké-szülékek hétköznapi használatban van-nak. A villanyvilágítást olcsóbbá te-szik:

Éjjeltől reggel hatig a fogyasztó-tól kilowattok számát féláron szolgáltatja

a Bewag. Október 13-tól 26-ig Lich-tausstellung lesz az elektrifikálás propagálására. A fogyasztás arányára jellemző, hogy Berlinben a Haller-Revue vagy a Vaterlandhaus egymá-gában annyi energiát használ fel, mint például amennyi Szeged világítá-sához szükséges.

A propos Vaterlandhaus. A legújabb berlini látványosságok egyike.

Revü-étterem.

Ötemeletes palota, csupa vendéglő, helyiség, ahol 300 pincér szolgál fel. Van itt grinzingi Heuriger-borozó sramlizenével, müncheni Hofbrau, rajnamenti Weinstube, török kávé-ház, Wild-West bar, spanyol bodega stb.

A magyar csárda magyar szem szá-mára elképesztő látvány.

„Eine magyarische Tscharda.”

Van itt igazi Goulasch is. (Borsos, majoránás, köménymagos lével.) A ze-nészek a műsor szerint „Tzigán”-ok. A valóságban francia empire-kosztü-mös jazzisták, akik verejtékező pró-bálnak Kálmán Imre valcseriből un-garischen Tschardas-t összefabrikálni.

A Vaterlandhaus mégis impozáns nagytűzem. Csak beléptétdijából a be-vétel naponta ötezer márka...

Idegenforgalom? A Der Montag szerint a lakosság egyharmadrésze idegenből áll. Bécsből keletre majd-nem minden második ember, mint valaha Amerikába, úgy készül most Berlinbe szerencsét próbálni.

Mert Berlin ma Európa Newyorkja.

Az érem másik oldala:

a nyomor, a sötétség, Moabit, a bűn negyede, az erkölcstelenség.

Az éjszakai életet hivatalosan nem nagyon pártfogolják. Három órákor minden jobb helyet bezárnak. Ugyan-akkor azonban tömegével nyílnak meg a zűlött hajnali lokálok. A Kur-fürstendamm, Tauentzienstrasse, Fri-edrichstrasse forgalma megduplázód-dik. Minden morális kodex és Straf-gesetzbuch szabályainak határmegyé-jét egyenesen túllépők ezrei és tíz-ezrei, blinözök és betegek, uralkodnak az uccán. Rendőri felügyelet nincs!

Ellenben az éjszakai élet minden kategóriája külön törzskávéházakkal, mulató- és találkahelyekkel rendel-kezik. Például az Eldorado-bar. Itt minden férfialkalmazott női ruhában jár.

Mélyhangu Bardame-k, akiknek reggelre kiűtik a sörtes szá-káluk.

A Domin-bárba viszont férfi nem is igen teszi be a lábát. Nők itt az alkul-mazottak, a zenészek, az artisták és a vendégek és...

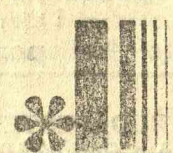
Es ez a Berlin is él, mulat, vigado-zik, folyik a pezsgő, pereg a rudat s csak néha-néha egy-egy Sipo-őrjárat lépteire halkul el az éjszaka alvilág zaja. Reggelre pedig eltűnnek az éj-szaka szerencsétlenjei. Elbujnak, el-vonulnak, hogy helyet adjanak a má-sik Berlinnek.

Mert amikor a gyári szírnák fel-bugnak, akkor már ismét az építő, dolgozó, munkás Berlin éli cölutatos, alkotó életét.

Sz. L.

Teljes üzembem az ujonnan kibővitett

NERVA

SZANATÓRIUM, CLUJ

Az eddig közbizalomnak örvendő **vezető orvosokon** kívül sikerült a nőgyógyászati és belgyógyászati osztály részére neves orvosokat megnyerni. Speciális gyógykurák, hő- és fogyasztókurák, röntgen, psicho és hipno-terapiák kezelése, mindenféle gyógyfürdők, dietetikus konyha. **Igazgatóság.**

Napi ellátás: **I. oszt. 360, II. oszt. 260, III. oszt. 160 lej.**

H I R E K

Gyógyszerészek nagygyűlése Kolozsváron. Vasárnap tartja Kolozsváron az Országos Gyógyszerész Szövetség Erdélyi-Bánsági tagozata közgyűlését, melynek határozatai elé nagy érdeklődéssel néz az egész ország gyógyszerész társadalma. A közgyűlés a tagozat összes sérelmeit fogja megtárgyalni és határozatai nagy jelentőséggel bírnak az ország gyógyszerész iparára és a gyógyszerészek jövőjére. A közgyűlés keretében fogják leleplezni dr. Steanu professzor arcképét, kedves ünnepek keretében.

Megérkezett

Megkötötték Kolozsváron az építészakma kollektív szerződését. A kolozsvári munkaügyi felügyelőségen tegnap fejeződött be a kolozsvári építőmunkások és az építési vállalkozók között a kollektív szerződésre vonatkozó tárgyalás. Az építési vállalkozók 85 százaléka, a nagy vállalkozók, elfogadták a kollektív szerződést. Három pont azonban tisztázatlan maradt és pedig: az akkord-munka kérdése, a tanonckérdés idejének szabályozása és az, hogy a kollektív szerződést betartó vállalatoknál csak szervezett munkások dolgozhassanak. E pontokra nézve a miniszter döntést kérték ki.

Egyhavi fegyházra ítélték a nagyváradi alezredes huszárhadnagy inzulálóját. A kolozsvári hadbírószék tegnap délelőtt hirdette ki az ítéletét Dafin kolozsvári huszárhadnagy ügyében, ki mámoros állapotban egy nagyváradi mulatóhelyen súlyosan megsértette a polgári ruhába öltözött Constantineanu alezredest. Az alezredes feljelentésére hadbírószéki eljárás indult Dafin hadnagy ellen, melynek során a kolozsvári hadbírószék egyhónapi fegyházra ítélte a fiatal hadnagyot.

Budapestben tart felolvasást „Az Ember tragédiája” norvég fordítója. Budapestről jelentik: Hankland Andrean, a világhírű norvég költő, ki Madách Imre halhatatlan drámái költeményét, „Az Ember tragédiáját” norvég nyelvre ültette át, Budapestre érkezett, hol felolvasásokat fog tartani.

Olcsó terményt kapnak az in-ségesek. A belügyminisztériumban ma délelőtt ülést tartott az éhséget szenvedő lakosság segélybizottsága. Inculet, Franasovici és Cipai-ani miniszterek elhatározták, hogy elsősorban jelentékeny mennyiségű tengeri, gabonát és takarmányt küldenek minimális áron a szűkellendők vidékekre és egyúttal közmunkákkal, ut- és vasútépítésekkel fognak segíteni a munkanélküli-ségen. Mindezen kívül helyi bizottságokat alakítanak és a helyi vöröskeresztek útján fogják a ser-kélykiosztást megszervezni és egyben országos gyűjtést is indítanak a nyomorgó betegek támogatására. A Banca Nationala a népbankoknak nyújtandó olcsó hitellel fog segítséget jönni. A bizottság holnap újabb összeül.

Ma este a KMSC szüreti mulat-ságot tart. A kolozsvári munkás sportklub ma este az Építőmunkások Patak-utcai otthonában tartja szüreti mulását szépségverseny-nel és konfetti csatával egybe-kötve.

Leánykereskedők működnek Kolozsváron

Eltűnt egy tizenhatéves kolozsvári urileány egy ismeretlen fiatalember társaságában

(Cluj-Kolozsvár, október 6. A Mai Világ tud.) A kolozsvári rendőrségen feljelentést tett ma egy ismeretlen kolozsvári kereskedő, hogy tizenhatéves lánya napokkal ezelőtt eltűnt a szülői házból és ismeretlen helyre távozott. A feljelentés elmondja, hogy L. I. tizenhatéves urileány e hét elején egy fiatalemberrel, ki diáknak adta ki magát, de kinek nevét nem ismerik, sétálni ment és többé nem tért vissza. A kétségbeesett szülők mindenfelé keresték eltűnt fiatal lányukat, de nem tudtak nyomára akadni.

Ma a rendőrséghez fordultak panas-zukkal, hogy a napokban több hason-

ló feljelentés érkezett és L. I. eltűnése csak egy sorozat folytatása volt.

Mint segíteni lehet, az eltűnéseknek bűnös háttere van és a rendőrség ez-irányban nyomoz is, mert meg vannak győződve, hogy a város területén egy leánykereskedőbanda működik, melynek feketelelkű ügynökei nem ártatlan fiatal serdületlen lányokat keríteni hálójukba és vásárra dobnak. A kufárok kézrekerítésére erőves nyomozás indult és a nyomozás keretében az erkölcsrendészeti osztály razziákat is fog rendezni, hogy a szegényteljes kufárkodást megszüntesse és kiűzze a város területéről.

az Edison-filmszínházban

Az autógíroszkoppal Brüsszelből Berlinbe repül egy angol pilóta. Brüsszelből jelentik: Cierva autógíroszkop repülőgéppel, melynek szabadalmát a napokban vásárolta meg az angol kormány, Courtney angol pilóta ma startolt. Az angol pilóta Berlinbe akar repülni. Cierva vonattal Párisba utazott.

Ma dönt a vádtanács a Cipcigan-testvérek további fogvatartásáról. A kolozsvári törvényszék vádtanácsa ma dönt a Cipcigan-fivérek további fogvatartásáról, akik, mint ismeretes, egy hónappal ezelőtt halálra vertek egy kolozsvári bérkocsist, a viteldij fölötti összeszólalkozásban. A Cipcigan-fivéreknek ma járt le az egyhavi vizsgálati fogsága.

Orbay Zsazsa képkiallítása. Ma délután nyílik meg a kolozsvári Újságíróklub helyiségeiben Orbay Zsazsa festőművésznek képkiallítása. A tehetséges festőművésznek kiállításának ismertetésére még visszatérünk.

Dempsey minden este más boxbajnokot tör össze színházi fellépéseinél. Newyorkból jelentik: Dempsey boxbajnok, ki, mint ismeretes, először filmhez, majd a Majestic színházhoz

Korda Máriával a Rabszolga királynő

3 óras előadások szerződött le, esténként fellép feleségével együtt a „Nagy útközlet” című darabban, milyen valóságos boxmérkőzést játszanak le. Ralf Smith boxbajnok, aki a darabban Dempsey ellenfele, az első előadás után összetört ábrázattal kijelentette a színház igazgatóságának, hogy továbbra nem tehet eleget szerződéses kötelezettségének, mert testi épségét nem akarja veszélyeztetni. Ugyanigy járt másnap Jack Hermann boxbajnok is, aki szintén felbontotta a szerződést. A színház igazgatósága erre elhatározta, hogy minden estére más boxbajnokot szerződtet a boxjelenethez.

Általános bányászsztrájk Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A szövetséget bányamunkás szövetségek illetékes helyen kijelentették, hogy szolidaritást vállal-

nak a kladnói bányákkal, kik bérmozgalom következtében beszüntették a munkát. A csehszlovák szentorületen a sztrájkmozgalom tovább terjed és október 23-án sztrájkba lépnek a merischostrani szénvidék bányászai is.

— Október 6. A magyar szabadságharc utolsó felvonásának ak-tusa pergett le ma 79 éve. A vilá-gol átható szabadságmozgalom egyik legszebb mozaikja törött ketté ezen a napon. Az akkori abszolutizmus rövidlátása küldte bi-tóra az új és forradalmi eszmék reprezentánsainak nyilvánított aradi „tizenhármát”. A magyar-ság kegyelettel áldoz e napon a hősök emlékének, kik eszméiket a bitófa alatt sem tagadták meg. Halk fohászuk száll hozzájuk és hantjuk rögre a megemlékezés fehér virágát tesszük le. Örökre emlékeztetés marad az október 6, mint a nemzet sorsának tragiku-ma.

— A másik Balan. Jasiból jelentik: Értesítés érkezett a jasi csendőrségre, hogy egy Stefan Balan nevezetű ban-dita garázdálkodik a környéken, kinek működése ugyan még nem teli meg ha-sonnevű nagy elődje méreteit, de mód-szereiben igyekszik utánozni a foga-rasi rablógilyköt. A feljelentés izgatott levélben tudtára adja a csendőrpáncsa-nokságnak, hogy az új Balan a vidéket kezd terrorizálni és azt híreszteli ma-gáról, hogy még kegyetlenebb lesz hír-hedt elődjénél. A feljelentő azt is tud-já, hogy hol van a bandita buvóhelye és azt Bediul Mitropolitei községben je-löli meg. A csendőrség erővel hoz-záfogott az új Balan kézrekerítéséhez

Engedmény nélkül is a legolcsóbb

DR. SAMUEL
FÉRFIDIVATÁRUHÁZA
CLUJ, REG. FERD. 3 SZ.

Reklám összeállítás:

la popelin elejű ing
la selyem zokni
la „sál
la „nyakkendő
la pyramid angol zsebkendő

Összesen 500 Lei

Mértékutáni popelin ingek 390 lejtől, 6 óra alatt készülnek. Gyapjú- és nyulszőrkalapok

Hölgyek figyelmébe !!

Filckalapok a legújabb, a legolcsóbban a

CARMEN

kalapszalokban Cluj, Calia Victoriei 4., alakítás, formálás 48 óra alatt.

CSAK 10 NAPIG!

Szenzációs Olcsó

Jó

Cipők

árúsítása a

Friedmann-cipőüzlet-ben, Főter 9. szám. (volt Bata)

Ne mulassza el ezen kedvező alkalmat. Csak 10 na ig

CSAK 10 NAPIG!

Figyelem!

Október 1-től a raktáron levő textilárunk mélyen leszállított árban lesznek elárúsítva.

Glück József

volt Wesselényi Miklós-utca 21. szám

Egy görögkatholikus papot és 13 gazdát elővezettek azért, mert Jedd messzebb van Vásárhelytől, mint Koronka

(Tg.-mures-M.-vásárhely, október 5.) Csütörtökön reggel Marosvásárhelyen egy különös menet okozott feltűnést. Elöl egy csendőr, mögötte egy tisztos kinézésű, ezüstös szakállú román pap haladt, majd tizenhárom háziszóltosbe öltözött székely gazda következett. A menetet egy csendőr zárta be.

— Mi az, mi történt, zendülés, népitélet, lázadás? — kérdezték egymástól az emberek. Majd megtelt érdeklődéssel az ügyesség folyosója, ahol a kérdések özöne áradt a karhatalmi uton elővezetett csoport felé.

— Mintegy husz nappal ezelőtt — mondja Matheiu Parthenik görögkatholikus lelkész — kijött Koronkára Békés Géza vásárhelyi mérnök, földet kínált megvételre. Én meg is állapodtam 10 holdban, mire a mérnök ur azt mondta, hogy legközelebb kijön és akkor perfektuáljuk az üzletet.

— A mérnök ur tíz előtt csakugyan meglátogatta a községet ismételtelen, most azonban már közvetlenül a felekkel, a koronkai kisgazdákkal tárgyal s nem akart emlékezni a közöttünk történt megállapodásra. Én ekkor figyelmeztettem a történetekre s azt mondtam, hogy

ha van becsületszó, a föld az enyém, ellenkező esetben szószerzésnek kell minősítenem a dolgot.

— Ennyi történt mindösszel — mondja a főtisztelendő ur

— Ugy igaz! — bólogatnak a székely atyafiak. Magunk pedig tanácsotlanul állunk szembe az előadással. Az ügyességi irodában aztán különös megvilágítást kap az eset. Megtudjuk, hogy a főtisztelendő urat és a fent ismertetett tizenhárom gazdát azért kellett csendőri asszisztenciával elővezetni, mert nem kapták meg idején a vizsgálati idézést.

Koronka község ugyanis 4 kilométernyire esik Marosvásárhelyhez, a törvényszék helyéhez. A postát azonban előbb a 6 kilométer távolságra eső Jedd községbe viszik el másodnaponként, ahonnan visszakézbessítik Koronkára. Ugy látszik a kézbesítésnél az időjárásnak is fontos szerep jut ki, így eshetett, hogy

a koronkaiaknak az idézést azért nem kézbesítették ki idején, mert esős, sáros napok jártak.

Jedd község körjegyzője, Bársan Artimie nem tartotta sürgősnek a bíró nevére címzett ügyességi „citatie” kikézbessítést s így a beidézett felek meg sem jelenhettek a kihallgatáson. Ez csak ma tűnt ki, mikor Bertieu főtisztelendő, mint a székely gazdák csoportja önértzetesen kell ki, miért kellett őket csendőrkísérettel előállítani, mikor semmiféle főbenjáró büntetést nem követtek. Hiszen, ha történt is valami, ami bírósági tisztázásra szor

ul, az nem lehet súlyosabb egyszerű becsületsértésnél. A koronkai székely gazdák ennél is csak tanuként szerepelhetnek.

— Miért történt akkor az elővezetés? — kérdik. És a felelet rá adódik abban a bölcs postai beosztásban, mellyel a leveleket

először a 6 kilométer távolságra eső Jeddre viszik ki, hogy innen visszahozhassák a Vásárhelytől csak 4 kilométerre fekvő Koronkára.

Állítólag a jeddi központi kormány-

A villamosság, a technika, a munka és — a bűn városa lett Berlin

Mozaik Európa New-Yorkjából a cipőpucoló automatától a friedrichstrassei éjszakáig

(Berlin, okt. 6. A Mai Világ tudósítójától.) Fomorgó, erjedő, fejlődő, terpeszkedő város-óriás az egykori brandenburgi homokpuszták helyén. Az ifjú Berlin, az új birodalmi főváros, amelynek terjeszkedő polipszójai messze kinyulnak már a Luneburger Heide egykori sivatár mezőiséjére. És ott, ahol Mária Terézia katonái, a Hadik-buszárok bivakiroztak valamikor — fél napi járóföldre még az „öreg Fritz” fővárosától, — ott ma már új városnegyedek nappali fényben uszó házai között, fölött, mellett száguld a Hochbahn.

Gross-Berlin! Neu-Berlin!

Munka! Munka! ez az ifjú, Nagy-Berlin jelszava. A kábító uccai forgalomban, a tömött autóbuszok dühöngő rohanásában, mindenütt kihalatlanszik a német építőmunka kőműves kalapácsának kopácsoló ritmusa. Modern, friss, fiatal munka.

a fiatal Berlin csak most készül igazán karriert csinálni.

Modern az új Zeppelin Blau-gázmotorja, friss a villamosított Stadtbahn élénk szíve, új és nagyzerű a steglezi, wilmerdorfi új negyedek architektúrája és beköszörendő, Modern a művészetben minden kompozíció, a filmgyárak, a filmek, a színházak, a színházak, a darabok, a rendezők.

Modern ennek a nagyvárosnak minden ötlete, megmozdulása.

A németek pedig örülnek mindennek, minden vállalkozásra van pénz és a német munka minden eredményét nemzeti ünneppé avatják.

Az építési program egyik etapját most fejezték be. A kurfürstendammtól a Hohenzollerndammig egész Wilmerdorfi kiépült. A házak külseje hipermodern. Ósperui motívumok, hethita fragmentumok, aztékes lapos háztetők. Uudvari lakás nincs. Tiltja az új építési rendelet. A Hausmeister-Wirtschaft pedig már régóta megszűnt. Kiki maga nyit ajtót a lakásból a kapun csengetőnek.

Ahol lakás van, ma már szükség van mozi.

zohatalom. Bársan Artimie körjegyző ur intenciójára történik ez így, aki nek bizonyítva hivatali tekintélye követeli, hogy két kilométerre elvigyék a koronkai leveleket, mielőtt azt a címzeteknek kikézbessítik. Így esik aztán, hogy a hivatalos idézések is megkésnek s egy közbecsülésben álló papi embert és a legmódosabb gazdákat csendőrpuskák őrizetében kísérek országutakon, bábász népek sorfalai között, mintha utolsó csavargók, vagy főbenjáró bűnösök lennének.

Ajánljuk ezt az esetet a postaigazgatóság figyelmébe

Fontos kelléke a modern kultúrának. Tavasszal nyílt meg az 1700 személyes Titania-Palast. Most meg 2000 néző számára építette az Ufa az Universaliumot — a Lenin-Platzon.

„Tempo”, „Technik, die jeder braucht”. Műszaki lapok, naponta háromszor jelennek meg százezres példányszámokkal. Minden valamire való ujság hetenkint legalább egyszer illusztrált technikai mellékletet ad.

A német ember sokat foglalkozik a technikával.

Automaták minden vonalon. A bélyegautomaták legújabbak már vissza is adnak a pénzből. Például bebobos 10 pfennigot s ha 8 pfennigot bélyegot akarsz venni, az automata két pfennigot pénzdarábot ad vissza. Könyv-, cigarettá-, gyufa-, ujság-, cukor-automaták uton-utfélen. Legújabb

a fényképező automata,

a Potsdamerplatzon. Egy márkáért nyolc fényképet kap az ember, ha az automata elé áll és a kívánt pózban a gombot megnyomja. Néhány hét óta az anhalti pályaudvar szennázója a villanyerőre berendezett cipőpucológép...

Mindent elektrifikálni! — Ez is egyik jelszava a nagy építőmunkának. A háztartásban villamos sparherden főznek, villanygép takarít, mos, vasal, mángorol, víkszel, villamossággal fűtenek, villamossággal hűtenek: villamos hajszárító, hajszűrő és bodorító készülékek hétköznapi használatban vannak. A villanyvilágítást olcsóbbá teszik:

éjjeltől reggel hatig a fogyasztó kilowattok számát jelzőn szolgáltatja

a Bewag. Október 13-tól 26-ig Lichtausstellung lesz az elektrifikálás propagálására. A fogyasztás arányára jellemző, hogy Berlinben a Haller-Revue vagy a Vaterlandhaus egymagában annyi energiát használ fel, mint például amennyi Szeged világításához szükséges.

A propos Vaterlandhaus. A legújabb berlini látványosságok egyike.

Revü-étterem.

Ötemeletes palota, csupa vendéglő, helyiség, ahol 300 pincér szolgálgat. Van itt grinzingi Heuriger-borozó sramlizenével, müncheni Hofbrau, rajnamenti Weinstube, török kávéház, Wild-West bar, spanyol bodega stb.

A magyar csárda magyar szem számára elképesztő látvány.

„Eine magyarische Tscharda.”

Van itt igazi Goulasch is. (Borsos, majoránás, köménymagos lével.) A zenészek a műsor szerint „Tzigan”-ok. A valóságban francia empire-kosztümös jazzisták, akik verejtékezve próbálnak Kálmán Imre valcereinél ungarischen Tschardast összefabrikálni.

A Vaterlandhaus mégis impozáns nagytűz. Csak beléptéidjából a bevétel naponta ötezer márká...

Idegenforgalom? A Der Montag szerint a lakosság egyharmadrésze idegenből áll. Bécsből keletre majdnem minden második ember, mint valaha Amerikába, úgy készül most Berlinbe szerencsét próbálni.

Mert Berlin ma Európa Newyorkja.

Az érem másik oldala:

a nyomor, a sötétség, Moabit, a bűn negyede, az erkölcselenség.

Az éjszakai életet hivatalosan nem nagyon pártfogolják. Három órakor minden jobb helyet bezárnak. Ugyanakkor azonban tömegével nyílnak meg a züllesztett hajnali lokálok. A Kurfürstendamm, Tauentzienstrasse, Friedrichstrasse forgalma megduplázódik. Minden morális kodex és Strafgesetzbuch szabályainak határmegyejét egyenesen túllépők ezrei és tízezrei, bűnösök és betegek, uralkodnak az utcán. Rendőri felügyelet nincs!

Ellenben az éjszakai élet minden kategóriája külön törzskávéházzakkal, mulató- és találkahelyekkel rendelkezik. Például az Eldorado-bar. Itt minden férfialkalmazott női ruhában jár.

Mélyhangú Bardame-k, akiknek reggelre kiütközik sörtes szakálluk.

A Domán-bárba viszont férfi nem is igen teszi be a lábát. Nők itt az alkalmaozottak, a zenészek, az artisták és a vendégek is...

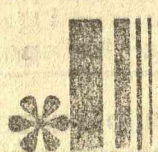
És ez a Berlin is él, mulat, vigadozik, folyik a pezsgő, pereg a rulett s csak néha-néha egy-egy Sipo-őrszolgálat lépteire halkul el az éjszakai alvilág zaja. Reggelre pedig eltűnnek az éjszaka szerencsétlenjei. Elbujnak, elvonulnak, hogy helyet adjanak a másnak Berlinnek.

Mert amikor a gyári szirénák felbuzognak, akkor már ismét az építő, dolgozó, munkás Berlin éli cőltudatos alkotó életét.

Sz. L.

Teljes üzembben az ujonnan kibővített

NERVA

SZANATÓRIUM, CLUJ

Az eddig közbizalomnak örvendő vezető orvosokon kívül sikerült a nőgyógyászati és belgyógyászati osztály részére neves orvosokat megnyerni. Speciális gyógykurák, hő- és fogyasztókurák, röntgen, psicho és hipnoterapiák, mindenféle gyógyfürdők, dietetikus konyha. Igazgatóság. Napi ellátás: I. oszt. 360, II. oszt. 260, III. oszt. 160 lej

H I R E K

Gyógyszerészek nagygyűlése Kolozsváron. Vasárnap tartja Kolozsváron az Országos Gyógyszerész Szövetség Erdélyi-Bánsági tagozata közgyűlését, melynek határozatai elé nagy érdeklődéssel néz az egész ország gyógyszerész társadalma. A közgyűlés a tagozat összes sérelmeit fogja megtárgyalni és határozatai nagyjelentőséggel bírnak az ország gyógyszerész iparára és a gyógyszerészek jövőjére. A közgyűlés keretében fogják leleplezni dr. Steanu professzor arcképét, kedves ünnepek keretében.

Megérkezett

Megkötötték Kolozsváron az építészakma kollektív szerződését. A kolozsvári munkaügyi felügyelőségen tegnap fejeződött be a kolozsvári építőmunkások és az építési vállalkozók között a kollektív szerződésre vonatkozó tárgyalás. Az építési vállalkozók 85 százaléka, a nagy vállalkozók, elfogadták a kollektív szerződést. Három pont azonban tisztázatlan maradt és pedig: az akkord-munka kérdése, a tanonckérdés idejének szabályozása és az, hogy a kollektív szerződést betartó vállalatoknál csak szervezett munkások dolgozhassanak. E pontokra nézve a miniszter döntést kérték ki.

Egyhavi fegyházra ítélték a nagyváradi alezredes huszárhadnagy inzulálóját. A kolozsvári hadbírószék tegnap délelőtt hirdette ki az ítéletét Dafin kolozsvári huszárhadnagy ügyében, ki mámoros állapotban egy nagyváradi mulatóhelyen súlyosan megsértette a polgári ruhába öltözött Constantineanu alezredesét. Az alezredes feljelentésére hadbírószéki eljárás indult Dafin hadnagy ellen, melynek során a kolozsvári hadbírószék egyhónapi fegyházra ítélte a fiatal hadnagyot.

Budapestén tart felolvasást „Az Ember tragédiája” norvég fordítója. Budapestre jelentik: Hankland Andrean, a világhírű norvég költő, ki Madách Imre balhatatlan drámái költeményét, „Az Ember tragédiáját” norvég nyelvre ültette át, Budapestre érkezett, hol felolvasásokat fog tartani.

Olcsó terményt kapnak az In-ségeselek. A belügyminisztériumban ma délelőtt ülést tartott az árséget szenvedő lakosság segélybizottsága. Incelet, Franasovici és Cipai-ani miniszterek elhatározták, hogy elsősorban jelentékeny mennyiségű tengeri, gabonát és takarmányt külföldnek minimális áron a szűkülő vidékekre és egyúttal közmunkákkal, ut- és vasútépítésekkel fognak segíteni a munkanélküliségen. Mindezen kívül helyi bizottságokat alakítanak és a helyi vörös keresztet utján fogják a sebélykiosztást megszervezni és egyben országos gyűjtést is indítanak a nyomorgó bebegyek támogatására. A Banca Nationala a népbankoknak nyújtandó olcsó hitellel fog segítséget jönni. A bizottság holnap újból összeül.

Ma este a KMSC szüreti mulat-ságot tart. A kolozsvári munkás sportklub ma este az Építőmunkások Patak-utcai otthonában tartja szüreti mulatását szépségversenyvel és konfetti csatával egybekötve.

Leánykereskedők működnek Kolozsváron

Eltűnt egy tizenhatéves kolozsvári urileány egy ismeretlen fiatalember társaságában

(Cluj-Kolozsvár, október 6. A Mai Világ tud.) A kolozsvári rendőrségen feljelentést tett ma egy ismert kolozsvári kereskedő, hogy tizenhatéves lánya napokkal ezelőtt eltűnt a szülői házból és ismeretlen helyre távozott. A feljelentés elmondja, hogy L. I. tizenhatéves urileány e hét elején egy fiatalemberrel, ki diáknak adta ki magát, de kinek nevét nem ismerik, sétálni ment és többé nem tért vissza. A kétségbeesett szülők mindenfelé keresték eltűnt fiatal leányukat, de nem tudtak nyomára akadni.

Ma a rendőrséghez fordultak panaszzal, hogy a napokban több hason-

ló feljelentés érkezett és L. I. eltűnése csak egy sorozat folytatása volt.

Mint sejteni lehet, az eltűnéseknek bűnös háttere van és a rendőrség ez irányban nyomoz is, mert meg vannak győződve, hogy a város területén egy leánykereskedőbanda működik, melynek feketelelkű ügynökei nem ártatlan fiatal, serdületlen leányokat keríteni hálójukba és vásárra dobni. A kufárok kézrekerítésére erőlyes nyomozás indult és a nyomozás keretében az erkölcsrendészeti osztály razzziákat is fog rendezni, hogy a szegényteljes kufárkodást megszüntesse és kiűzze a város területéről.

az Edison-filmszínházban

Az autógíroszkoppal Brüsszelből Berlinbe repül egy angol pilóta. Brüsszelből jelentik: Cierva autógíroszkop repülőgéppel, melynek szabadalmát a napokban vásárolta meg az angol kormány, Courtney angol pilóta ma startolt. Az angol pilóta Berlinbe akar repülni. Cierva vonattal Párisba utazott.

Ma dönt a vádtanács a Cipicigan-testvérek további fogvatartásáról. A kolozsvári törvényszék vádtanácsa ma dönt a Cipicigan-fivérek további fogvatartásáról, akik, mint ismeretes, egy hónappal ezelőtt halálra vertek egy kolozsvári bérkocsist, a viteldij fölötti összeszólalkozásban. A Cipicigan-fivéreknek ma járt le az egyhavi vizsgálati fogsága.

Orbay Zsazsa képtiallítása. Ma délután nyílik meg a kolozsvári Újságíróklub helyiségeiben Orkay Zsazsa festőművésznek képtiallítása. A tehetséges festőművésznek kiállításának ismertetésére még visszatérünk.

Dempsey minden este más boxbajnoktól össze színházi fellépésénél. Newyorkból jelentik: Dempsey boxbajnok, ki, mint ismeretes, először filmhez, majd a Majestic színházhoz

Korda Mariával a Rabszolga királynő 3 óras előadások

szerződött le, esténként fellép feleségével együtt a „Nagy ütközet” című darabban, melyen valóságos boxmérkőzést játszanak le. Ralf Smith boxbajnok, aki a darabban Dempsey ellenfele, az első előadás után összetört ábrázattal kijelentette a színház igazgatóságának, hogy továbbra nem tehet eleget szerződéses kötelezettségének, mert testi épségét nem akarja veszélyeztetni. Ugyanigy járt másnap Jack Hermann boxbajnok is, aki szintén felbontotta a szerződést. A színház igazgatósága erre elhatározta, hogy minden estére más boxbajnokot szerződtet a boxjelenethez.

Általános bányászsztrájk Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A szövetségzett bányamunkás szövetségek illetékes helyen kijelentették, hogy szolidaritást vállal-

nak a kladnói bányákkal, kik bérmozgalom következtében beszüntették a munkát. A csehszlovák szénterületen a sztrájkmozgalom tovább terjed és október 23-án sztrájkba lépnek a merischostani szénvidék bányászai is.

— Október 6. A magyar szabadságharc utolsó felvonásának ak-tusa pergett le ma 79 éve. A világot átható szabadságmozgalom egyik legszebb mozaikja törött ketté ezen a napon. Az akkori abszolútizmus rövidlátása küldte bitóra az új és forradalmi eszmék reprezentánsainak nyilvánított aradi „tizenhármát”. A magyarság kegyelettel áldoz e napon a hősök emlékének, kik eszméiket a bitó alá sem tagadták meg. Halk fohászuk száll hozzájuk és hantjuk rögére a megemlékezés fehér virágát tesszük le. Örökre emlékeztetés maradjon az október 6, mint a nemzet sorsának tragikuma.

— A másik Balan. Jasiból jelentik: Értesítés érkezett a jasi csendőrségre, hogy egy Stefan Balan nevezetű bandita garázdálkodik a környéken, kinek működése ugyan még nem üti meg hasonnevű nagy elődje méreteit, de módszereiben igyekszik utánozni a fogarasi rablógyilkost. A feljelentés izgatott levélben tudtára adja a csendőrpáncsnokságnak, hogy az új Balan a vidéket kezdi terrorizálni és azt híreszteli magáról, hogy még kegyetlenebb lesz hírhedt elődjénél. A feljelentő azt is tudja, hogy hol van a bandita buvóhelye és azt Bediul Mitropolitei községben jelöli meg. A csendőrség erőlyesen hozzáfogott az új Balan kézrekerítéséhez.

Engedmény nélkül is a legolcsóbb

DR. SAMUEL

FÉRFIDIVATÁRUHÁZA
CLUJ, REG. FERD. 3 SZ.

Reklám
összeállítás:

la popelin elejű ing
la selyem zokni
la „ sál
la „ nyakkendő
la pyramid angol
zsebkendő

Összesen 500 Lei

Mértékutáni popelin ingek **390**
leitől, 6 óra alatt készülnek.
Gyapju- és nyulszőrkalapok

Hölgyek figyelmébe !!

Féltkalapok a legújabb,
a legolcsóbban a

CARMEN

kalapszalokban Cluj,
Calea Victoriei 4., alakítás, formá-lás 48 óra alatt.

CSAK 10 NAPIG!

Szenzációs
Olcsó

Jó

Cipők

árúsítása a

Friedmann-cipőüzlet-
ben, Főter 9. szám. (volt Bafa)

Ne mulassza el
ezen kedvező alkalmat. Csak 10 na ig

CSAK 10 NAPIG!

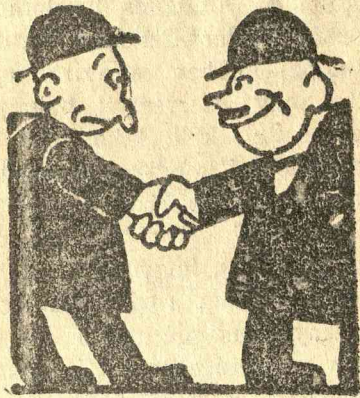
Figyelem!

Október 1-től a raktáron levő textilárunk
mélyen leszállított árban lesznek elárúsítva.

Glück József

volt Wesselényi Miklós-utca 21. szám

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy érthetetlen, hogy a kormány nem nyugtatja meg a rettenetes gazdasági helyzet miatt nyögő országot, habár az ellenzék ezerszer is felszólította erre.

— Láttunk már hasonló eseteket. A gyerek rettenetesen bögött már órák óta, mikor a férj így szól a feleségéhez:

„Lina, kelj már fel és nyugtasd meg ezt a síró gyermeket.”

„Kelj te fel, — mondja az asszony, — hiszen a te gyermeked is.”

„Igen, igen, — replikázik a férj, — de az én fejem nem sír.”

— Mondja Pancser, hogyan van az, hogy most megnyitják a parlamentet és az ellenzék megint távol marad az ülésajtótól?

— A tanfelügyelő meglátogatja a kis vidéki iskolát. A kapun belépve nem talál egyetlen lelket sem. Nagy-nehezen előkerül egy öregember, aki éppen a dísznők etetésével van elfoglalva.

„Hé bácsi, ide tartozik maga?” — kérdi a tanfelügyelő.

„Hogyne kérem, — feleli az öreg, — hisz én voltam az iskolaszóga.”

„Ugy, — hűmmög a tanfelügyelő, — hát a tanító ur hol van?”

„Elment vadászni, instállok.”

„És a gyerekek merre vannak?”

„Ki erre, ki arra.”

„Akkor mondja öreg, — kérdi a tanfelügyelő, — máskor is így van ez?”

„Igy hát, könyörgöm, mert tetszik tudni, igen unják ezek egymást.”

— Így már én is értem a dolgot, de arra lennék kíváncsi, hogy miért beszélnek megint Jorga-Averescu kormányról, mikor kormánykörök nem akarnak semmit sem tudni a válságról?

— A fiatal Kohn felhívja telefonon a Rosenblüh Rebekát.

„Édes Rebeka, csak arra emlékszem, hogy a tegnapi bálon megkértem a maga kezét, de most nem tudom, hogy igent mondott vagy nem?”

— „Jó hogy szól Kohn ur, — mondja Rebeka, — emlékeztem, hogy tegnap este hárman is megkértek és én igent mondtam, csak arra nem emlékszem, hogy kik voltak azok.”

— Szóval nemcsak Jorga és Averescu, hanem Maniu is igényt tarthat a kormányra?

— Ebben maradunk.

— Mondja Pancser ur, maga mire tart igényt?

— Hogy a mosdóasztalomon mindig legyen „Angyal” fertőtlenítő szappan.

Paplan, matrác, párna
legolcsóbb, legjobb
SCHWARTZ JAKAB
Calea Victoriei 10. szám.

MOZIVILÁG

Ivan Mosjoukin véglegesen Európában telepedik le, mert az amerikaiak megölik a művész Énjét

„Michel Strogoff” és a „Casanova” világhírű főszereplője, Ivan Mosjoukine legutóbb két film eljátszására angazsálta magát az egyik amerikai filmvállalatnál: a „Lyon Lea” és a „Moszkva” c. filmalkotások vezetőszerepeinek eljátszására. A szerződési pontok perfektuálása után Mosjoukine készül visszatérni Európába és terve keresztülvitele közepette szenzációs nyilatkozatokat tett az amerikai sajtónak. Kijelentette, hogy az amerikaiakkal nem lehet harmonikusan együttműködni, mert a művésztől valósággal elrabolják a kezdeményező iniciatívát, arra kényszerítve, hogy szigorúan alávesse magát a rendező intencióinak. A Lyon Lea rendező dízis-manjával sincs megelégedve és ez a körülmény készítette őt az amerikai szerződés felbontására és Európába való visszatérésre. Azt mondta: itt a művész szabad akaratára szerint élheti ki művészi énjét.

Mosjoukine feltehetően hinni kell, mert igaz művész, aki tudatában van annak, hogy mi a valódi artisztikum. Eddigi filmjeinek szellemi és művészi felépítése arra enged következtetni, hogy bíráló képessége a komoly kritikai adottságok kvintesszenciáját nem nélkülözi. Filmjei mind maradandó alkotások. Még emlékszünk a „Misztériumok háza” és „Casanova” filmekre, amelyek világsikerrel futottak be a világ összes mozgóképszínházaiban. A premiérek

tombolt a közönség, a reprizeket pedig azért nézte végig oly őszinte és spontán lelkesedéssel, mert a régi emlékek reminiscenciáit kívánta felidézni a film örökké új jeleneteivel.

Egyik legújabb filmje a „Kean”. Témája az élet realitásának kadrumában játszik és át van fűtve az emberi tragédia szenzibilis megnyilvánulásaival. A cselekmény akörül fordul meg, hogy a szerencsétlen emberpária tévedésből egy lopási bűnügybe keveredik és ez a vád, amely ellen tehetetlenségénél fogva nem képes tiltakozni, beleviszi a sors örvényébe, amely végül is magával sodorja. A tragédia mély, emberi és könnyekre fakaszt.

Mosjoukine mellett egy másik nagy művész játszik: Nicolas Colin, aki csavargószerepek lejátszására a filmművészetben mind-ezideig a legalkalmasabbnak bizonyult.

A filmet már játszották ugyan Kolozsváron, azonban Mosjoukine még nem látta a közönség és ez a legalkalmasabb film arra, hogy megint a régi dicsőségében tündököljön a lelkesedő közönség előtt: a kedvenc.

A moziknak nem kell sajnálni a reprizt áldozatát. Be kell mutatni még egyszer a „Kean”, mert a közönség és a filmközvélemény akarja. A mozik jó üzletet csinálnak, amallettpedig közönségüket is kívánság szerint kiszolgálják. Meglátjuk a döntést.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej, vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszerű hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Keresem intelligens, zeneértő urtímbert házaságra. Leveleket „Canto” jellegre a kiadóban.

Veszek ócska férfi ruhát, legmagasabb árban a volt Bessini szállodában, Strada Avram Iancu, volt Petőfi ucca 15, jobbra, hátul az udvarban. Adolf Jakab.

Gyakorlott férfi-ruha szabász állást keres, vidékre is megy. Cím a kiadóban.

Lakást keresek azonnalra, 2 szoba, konyha és fürdőszobával. Tiszta és csendes udvarral, gyermek nélküli család részére. Lehetőleg az állomás, vagy Autóbusz járat közelében. Aranyajánlatot kérek a lakbérre és lakásdíjra. Alexandru, Apor-ucca 4-a, Strada Miron Costin 1-a.

Kiadó két szoba, konyha, kamra. Str. Gelu 22, Sándor László ut folytatása.

Komoly leány elárulónőnek, vagy pénzügyi munkának ajánlkozom. Német nyelvet is tudok és írni, románul is tud. Vidékre is elmennék. Cím a kiadóban.

Keresünk jó állapotban lévő kézikocsit megvételre. Cím a kiadóban.

A Kövespad elején egy nagy parcella egy szobával eladó 70.000 lejért. Cím Veréb-u. 9.

Modern ruhákat, kabátokat készít Kosztia uniszabó, Calea Victoriei 6.

Különbejárattal butorozott szoba kiadó Zsák-ucca 22. Dávid Ábrahám.

Biztos megvételre! Piaci sátor áruval együtt kedvező feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban.

Ugyes kávéfőzőt felvesz a kiadóhivatalt. Str. Bob 2.

Dr. Mátyás
krém és szappan
„JUNO” ILLATSZERTÁR
Cluj, Str. Iorga (Jókai utca) New York mellett

Aztalos-műhely teljes felszereléssel eladó, esetleg társ keresetű. Cím a kiadóban.

Aranyéremmel kitüntetett színes vetőgépünk eladó. Monostori-ut 104.

Elcserélném Főtéren lévő 2 szoba konyha lakásomat, belvárosban, földszintes lakással, egyik szobája különbejáratú. Cím a kiadóban.

Német levelező-gépirót keresünk azonnali belépésre. Cím: Radio, Juliu Maniu 8.

Jó házikoszt csakis a Léb-udvarban ehetik, hol kihordásra is kapható havi albóna 1200 lej, abonások felvételnek Malom-utca 14 szám.

Jó kézírású fiatal nő, keres bármilyen alkalmazást „Szerény igény” jellegre a kiadóhivataltban.

FOTO IDEAL
fényképész és nagyítási műterme
Cluj, Piața Cuza Voda 5.
(V. I. Boeska-y-tér)

Női- és férfi télikabátok! Női- és férfi ruhák! Gumiköpenyek, bőrkabátok, fin ruhák óriás választékban, legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása, Park Áruház, Malom-ucca 6.

SZINHÁZ

SZINHÁZI IRODA HIREI

Szerdán este Gyurkovics-fiúk premierje. Budapest nagy színházi szenzációjának, a Gyurkovics-fiúknak szerdán este lesz Kolozsvárott a bemutatódadása. A Gyurkovics-fiúknak olyan a márkája, hogy igazán nincs szüksége semmi reklámra. Hiszen a Hercegh Ferenc és Farkas Imre neve a legjobb ajánló levél. A Nótás kapitány szerzője Farkas Imre u. i. a Hercegh Ferenc világot bejárt népszerű regényéből írta az operett szövegét s ugyancsak Farkas Imre írta a muzikát hozzá. A kolozsvári operettegyüttes rendkívüli kedvvel és ambícióval készül a Gyurkovics-fiúkra. Főszereplők: Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Kolozs Margit, Miklóssy Margit, Solyom Győző, Tompa Béla, Ihász Aladár. A jövő hét műsorán a Gyurkovics-fiúk fog uralkodni.

Elsodort ember utolsó előadása. Már csak három napig látható Kolozsvárott az Elsodort ember: Szombaton, vasárnap és hétfőn. Minden nap 3-kor, negyed 6-kor, fél 8-kor és háromnegyed 10-kor kezdődnek az előadások. Helyek árai a délutáni előadásokon: 30, 20 és 10 lej. Az esti előadásokon: 40, 30 és 20 lej. Aki még nem látta az Elsodort ember-t, sietve menjen a Szinkörbe, mert hétfőn utoljára vetítik Kolozsvárott, ezt a grandiózus filmet.

Mozimatiné vasárnap 11 órakor 15 és 10 lejes helyárakkal. Holnap délután 11 órakor mozimatiné lesz a Szinkörben. Négy vígjáték kerül színre, rengeteg fognak a Szinkör falai a harsogó kacagástól. 1. Szellemek háza 2. Revolveres kártyajáték 3. Privát szerencsétlenség 4. Tengerész a holdban. Nagyon olcsó helyárak! A legdrágább jegy 15 lej! Az összes erkélyülések 10 lej!

Kedden és szerdán délután: Aranyfarsang a Szinkörben. Kedden és szerdán délután 2—2 mozielőadás lesz a Szinkörben. Első előadás kezdete fél 4-kor, második előadás kezdete fél 6-kor. Az amerikai Paramount-filmgyár egyik legcsodásabb remekműve, az Aranyfarsang című 7 felvonásos vígjáték kerül színre Bébi Danielissal a főszerepben. Helyárak: Összes ülések páholyokban vagy földszinten 20 lej. Összes erkélyülések 10 lej.

HETI MŰSOR

Szombat: Elsodort ember. (A világ legjelentősebb filmesodája.)

Vasárnap d. e. 11-kor: Szenzációs kacagtató matiné-műsor. (Helyárak: 15 és 10 lej.)

Vasárnap: Elsodort ember. (A világ legjelentősebb filmesodája.)

Felelős szerkesztő:

SERESS JÓZSEF

Legszebb
lemezek
Lepagenál